

Keuze van de ketenanalyse

Opgesteld door	Silke Perquin
Gecontroleerd en goedgekeurd door	Jessica van Grootveld (MT-Lid)
Datum	8 november 2024

De opzet van deze analyse scope 3 is gebaseerd op de scope 3 accounting GHG-protocol;

1. Beschrijving van de waardeketen;
2. Bepalen van de voor ons relevante scope 3 emissies;
3. Identificeren van onze partners in de waardeketen;
4. Kwantificeren van deze emissies.

Waardeketen VINU

De scope van VINU luidt als volgt: “Projectmanagement, omgevingsmanagement en advies” aangevuld met “op het gebied van de fysieke leefomgeving”. De uitvoering van de werkzaamheden door VINU wordt vanuit één organisatie-eenheid georganiseerd.

De waardeketen upstream is de input voor het functioneren van ons kantoor en het woon-werkverkeer van medewerkers met privéauto's (de andere vervoermiddelen vallen niet onder scope 3). Downstream is vanaf opdrachtoriëntatie en vraagomschrijving naar projectmanagement en uitgebracht advies of projectmanagement. Verderop in de keten zitten dan – bij de aannemer - grondstoffen delving, verwerking, transport, waardecreatie en oplevering, nazorg en onderhoud, maar die vallen buiten de directe invloedssfeer van VINU. VINU focust daarom op de opdrachtgevers, niet op de aannemers. Wel heeft onze invloed op die opdrachtgevers uiteindelijk impact op het gedrag van aannemers.

Deze emissies zijn gebaseerd op de scope 3 emissies verdeeld over 15 categorieën volgens de GHG-protocol:

Upstream emissies	Downstream emissies
1. Aangekochte goederen en diensten	9. Downstream transport en distributie
2. Kapitaal goederen	10. Ver- of bewerken van verkochte producten
3. Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet opgenomen in scope 1 of 2)	11. Gebruik van verkochte producten
4. Upstream transport en distributie	12. End-of-life verwerking van verkochte producten
5. Productieafval	13. Downstream geleaste activa
6. Personenvervoer onder werktijd (business travel)	14. Franchisehouders
7. Woon-werkverkeer	15. Investerings
8. Upstream geleaste activa	

Relevante scope 3 emissies en partners

Voor VINU zien wij de volgende relevante scope 3 emissies, welke wij naar rangorde hebben ingedeeld naar onze product-marktcombinatie, zijnde “advies met betrekking tot de fysiek leefomgeving”.

Product markt combinaties	activiteiten waarbij CO ₂ vrijkomt	Relatief belang van CO ₂ belasting van de sectoren invloed van de activiteit		CO ₂ -uitstoot beïnvloedbaar door VINU	Rangorde
		sector	activiteit		
Advies m.b.t. fysieke leefomgeving	1. Inkoop	Klein	Klein	Middelgroot	3
	5. Afval	Klein	Klein	Klein	4
	7. Woon-werk	Middelgroot	Klein	Middelgroot	2
Advies m.b.t. fysieke leefomgeving	10. processen van verkochte producten	Groot	Groot	Klein	1
	11. gebruik van verkochte producten	Groot	Groot	Klein	

De belangrijkste ketenpartners, gekoppeld aan bovenstaande CO₂ bronnen, zijn upstream:

- Leveranciers van bijv gas, energie, papier, ICT en lunches.
- Adviserende partijen
- Leasemaatschappij

De belangrijkste ketenpartners downstream:

- Opdrachtgevers (klanten)
  - o (semi-)Overheden, zoals provincies, gemeentes e.d.;
  - o Overige klanten, zoals bijvoorbeeld Gebiedscoöperatie Buitenland van Rhon, stichtingen.
- Onderhoudspartijen
  - o Onderhoudsdienst pand.
- Uiteindelijke gebruikers
  - o De maatschappij.

Gezien wij vallen onder het type kleinbedrijf voor de CO₂-prestatieladder volstaat het voor ons één scope 3 ketenanalyse uit te voeren. Als VINU gaat onze keuze in eerste instantie uit naar een nadere inventarisatie van **10/ 11. Gebruik en processen van verkochte producten**. Reden is dat weliswaar de invloed op CO₂-uitstoot in deze categorie niet heel groot is (VINU is geen beslisser, maar adviseur of projectmanager), maar het gaat wel om enorme hoeveelheden CO₂ in de realisatiefase van de projecten. De bijbehorende ketenpartners zijn onze opdrachtgevers.

Scope van deze ketenanalyse

Het doel van deze ketenanalyse is het identificeren van CO₂-reductiemogelijkheden op een moment van projectmanagement bij een opdrachtgever waarop VINU invloed heeft. Deze analyse draagt eraan bij dat doelstellingen opgesteld kunnen worden om de CO₂-uitstoot van te reduceren.

De keten, ketenpartners en emissies in ons VINU-werk zijn als volgt te beschrijven. Een opdrachtgever heeft als doel een project te realiseren in de fysieke leefomgeving op het gebied van onze werkvelden:

- Land, Klimaat en Water;
- Regio, Mobiliteit en Energie;
- Steden, Gebieden en Vastgoed.

Deze opdrachtgever vraagt VINU om het project- en/of omgevingsmanagement te verzorgen, of advies te leveren in de voorbereidende fasen van het project: van idee naar een uitvoerbaar plan. Op het moment dat een plan is opgeleverd en vastgesteld, zal de opdrachtgever een aannemer zoeken om het plan te realiseren.

In de keten vindt de feitelijk CO₂-uitstoot met name plaats in deze realisatiefase. De keuzes hoe dit plaatsvindt zitten echter vooraan in de keten: daar waar VINU aan het werk is voor de opdrachtgever.

De scope van deze keten is het proces van projectmanagement door VINU in opdracht van overheden, die fysieke projecten voorbereiden. De realisatie van deze projecten is doorgaans in handen van aannemers.

GHG criteria	Invloed VINU	Proces keten
Relevantie	Groot	Het betreft vaak projecten met grote omvang: denk aan een grote gebiedsontwikkeling, een revitalisatie van een gebied, aanleg van infrastructuur etc. Ook kleine stappen in het begin van de planvorming hebben dan een groot effect.
Mogelijkheden voor kostenbesparing	Gemiddeld	Maatregelen om minder CO ₂ -uitstoot te realiseren in grote fysieke projecten kunnen leiden tot zowel kostenvermindering, gelijke kosten of hogere kosten. Als we bijv. aansluiten op de methodiek van Duurzaam GWW is de insteek dat de maatschappelijke kosten lager uitvallen.
Beschikbaarheid van informatie	Gemiddeld	Indien beschikbaar middels doorrekenmethoden, zoals Dubocalc. Hier worden de milieueffecten van bouwmaterialen gekwantificeerd. Alternatief stuurt VINU op het maken een 'best guess'.
Potentiële reductiebronnen	Groot	Minder/ander bouw materiaal, inzet van minder/ander materieel en/of energie.
Beïnvloedingsmogelijkheden	Klein	VINU brengt op eigen initiatief het reduceren van CO ₂ -uitstoot in haar opdrachten bijvoorbeeld door instrumenten uit Duurzaam GWW voor te stellen. Het blijft aan de opdrachtgever in hoeverre hij meegaat hierin.

VINU verzorgt in grote, veelal ruimtelijke projecten het project- of omgevingsmanagement, wat haar een positie geeft in de keten om invloed uit te oefenen op verduurzaming van deze projecten. De opdracht van de opdrachtgever is uiteraard wel leidend en kaderstellend voor de ruimte hierin, maar ook zij hebben belang bij een duurzaam ontwerp. Een proactieve houding t.a.v. duurzaamheid (en CO₂-uitstootvermindering) van VINU wordt naar verwachting op prijs gesteld. Ter illustratie van het type projecten (zie verder vinu.nl/opdrachten):

Tweede Groene Ring Leiden: Het verbinden van groen rondom de stad.	Projectmanagement startfase, prijsvraag en participatie
Leiden energietransitie	Programmasecretaris
Verduurzaming mobiliteit dag attracties: CO ₂ -reductie! Ministerie I&W	Programmamanagement met een consortium
Circulaire Samenleving Provincie Utrecht	Kwartiermaker/ programmamanager
Water en bodem sturend en klimaatadaptie provincie Noord-Holland	Strategisch adviseur
Gebiedsproces Noordelijke Vechtstreek provincie Noord-Holland	Procesleider
Noord-Hollandse Klimaataanpak: verder uitwerken tot een plan	Projectleiders

Kern is dat VINU intrinsiek gemotiveerd meedenkt met en bijdraagt aan CO₂-vermindering. Zowel door systematisch alle ruimte-, materiaal en materieelgebruik langs de duurzaamheidslat te leggen als door creatief gebruik te maken van de uitstraling van projecten als best practices. We zien de meeste mogelijkheden van reductie in het kiezen voor duurzame alternatieven in een zo vroeg mogelijke projectfase. VINU kan haar invloed zo groot mogelijk maken door methodieken en instrumenten toe te passen in de planvorming, die CO₂-uitstoot verminderen (meestal naast andere duurzame doelen). *Insteek is: als je een VINU-er als projectmanager inhuurt, krijg je er meteen duurzame expertise bij.*

Projecten met CO₂-gerelateerd gunningvoordeel

VINU heeft bij twee organisaties een raamcontract waarbij deelname aan de CO₂-prestatieladder voorwaardelijk is. Dit zijn het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie Noord-Holland. Deze raamcontracten droegen in 2023 16% bij aan de omzet en het eerste halfjaar van 2024 bedroeg dit 16,75%.

Verbruik omgezet met de emissiefactoren www.co2emissiefactoren.nl:

	Project 2023	Project 2024 h1
	ton CO ₂	ton CO ₂
<i>Scope 1: direct</i>	3,6	2,3
Zakelijk verkeer: wagenpark	2,5	1,7
Overige energie, verwarming	1,1	0,6
<i>Scope 2: indirect</i>	2,5	1,5
Elektriciteitsverbruik	0	0
Zakelijk verkeer: electr. auto's	2,5	1,5
<i>Business travel - scope 3</i>	0,14	0,05
Zakelijk verkeer: privéauto's	0,08	0,02
Zakelijk verkeer: OV	0,06	0,03
Personenvervoer vliegtuig	0	0
Anders namelijk...	0	0
Totaal scope 1, 2 en 3:	6,27	3,85

Bovenstaande uitstoot is hoger dan wij daadwerkelijk verwachten. De medewerkers die werkzaam zijn voor het ministerie en de provincie hebben geen van allen een benzine of hybride auto. De uitstoot in scope 1 voor wat betreft het zakelijk verkeer vervalt dan ook. Hiermee komt 2023 op 3,77% en eerste helft 2024 op 2,1%, waarvan het aandeel van het ministerie verwaarloosbaar is.

Kwantificeren van de emissies

Het kwantificeren van CO₂-reductie bij opdrachtgevers is niet gemakkelijk. Opdrachtgevers werken zelf ook aan CO₂-reductie, waarbij VINU door slimme adviezen, een proactieve aanpak en het toepassen van rekenmethoden bij materiaalkeuze er een schepje bovenop kan doen. We gaan onderzoeken of we met alle medewerkers een ambitiewebsessie kunnen doen. Als ambitie voor VINU – als klein bureau – hanteren we dat één opdrachtgever (klant) minimaal één CO₂-reductiemaatregel op een relevant aspect overneemt in een aanbesteding waarin VINU adviseert of de projectleiding heeft.

Een meetbare kwantificering van de te bereiken CO₂-reductie zal moeilijk te maken zijn. De doelstelling zit vooral in het beïnvloeden van gedrag en het inbrengen van kansen en ideeën in de opgaven waaraan we werken. Wel kunnen we de concrete inspanningen en de bereikte resultaten benoemen en een best guess maken van de daarmee bereikte CO₂-reductie.

Om reductie in de keten te bewerkstelligen heeft VINU samen met PosadMaxwan een werkgroep opgericht, welke werkgroep in 2024 echt stappen heeft gemaakt. Tussen PosadMaxwan en VINU is veel uitwisseling over de CO₂. Het enthousiasmeren van andere partners is niet gemakkelijk gebleven maar wij zijn er trots op dat er een sessie gepland staat en wij kijken vol verwachting uit naar deze bijeenkomst.

Ondertekening

